

Kron- hjortarnas rike

De kungliga ek- och bokskogarna i Jaegersborg strax norr om Köpenhamn är det bästa stället i Norden att fotografera kronhjortarnas brunst - en mäktig naturupplevelse.

TEXT & FOTO: HENRIK KARLSSON

Att få uppleva och fotografera kronhjortens brunst är en av de största och mäktigaste naturupplevelserna vi har i Norden.”

Det är fortfarande mörkt denna tidiga och kyliga septembermorgon. Från lövskogen hörs högljudda bröl och våldsamma ljud av horn som stöter mot horn. Så träder en ensam kronhjortshanne fram ur skuggorna. Hornen är enorma. Efter honom kommer hans harem med hindar. Ett nytt högljutt bröl ljuder ut över landskapet – detta är hans honor och hans revir. Vi befinner oss mitt i kronhjortens brunsttid.

Under större delen av året är kronhjorten ett skyggt och vaksamt djur som sällan visar sig. Men under brunsten, som pågår från augusti till en bit in i oktober, ger sig kronhjorten till känna genom att om och om igen bröla ut sin närvaro.

Brölet når flera kilometer och används för att markera styrka mot andra kronhjortshannar, och för att locka till sig ännu fler hindar. I sann evolutionär anda vill hindarna para sig med den starkaste hannen för att få en så lyckosam avkomma som möjligt.

I flera veckor har kronhjortarna fullt upp med att försvara sina hindar mot andra hannar. Det kan vara yngre hannar utan ett eget harem som försöker ta över någon eller några hindar, eller äldre hanar som vill utöka sitt eget harem. Oftast räcker det för den så kallade platshjorten, haremshållaren, att visa upp sig och göra något utfall mot utmanaren för att denne ska dra sig undan. Om utmanaren är jämbördig platshjorten kan striderna bli långa och hårda. Det är inte helt ovanligt att kampen pågår tills den ena hjorten dör. Mot slutet av brunstperioden avtar dock striderna mellan hjortarna och allt mer uppmärksamhet riktas mot hindarna.

Att få uppleva och fotografera kronhjortens brunst är en av de största

och mäktigaste naturupplevelserna vi har i Norden. Även om kronhjortarna är mindre skygga under brunsten är de fortfarande mycket svåra att komma nära och ofta kan det krävas både många år och stora förberedelser för att lyckas med sina bilder.

En av de bättre och mest tillgängliga platserna att få uppleva detta skådespel är i de kungliga ek- och bokskogarna i Jaegersborg strax norr om Köpenhamn. Här har både kronhjort och dovhjort funnits i många hundra år. Deras betande har format landskapet till den blandning av öppna ängar och lövskogsdungar som vi ser i dag. Redan 1669 bestämde den dåvarande kungen av Danmark, Frederik den III, att cirka 1 100 hektar skog och ängsmark skulle avsättas som kunglig jaktpark. Lätt tillgängligheten och att det under flera hundra år rört sig människor i parken har gjort att hjortarna är mycket mer förtrogna med människor här och ger oss fotografer riktigt bra förutsättningar att ta läckra bilder på detta skådespel.

Vi ska inte dölja det faktum att parken är omgärdad av ett stängsel, som även många stora nationalparker runt om i världen är idag, men området är tillräckligt stort för att djuren lätt kan hålla sig undan om de vill. Oavsett stängsel eller inte så har vi som fotografer inte bara fantastiska möjligheter att ta bra bilder på kronhjort utan tillgängligheten ger oss chansen att utveckla vår fotografering genom att testa nya tekniker vilket vi kanske inte gjort om vi ”bara” fick ett kort ögonblick med en hjort någon annanstans. Sen får man ju inte glömma bort den fantastiska naturupplevelse som det är att tidigt en höstmorgon få höra hjortarnas brunstbröl och sedan se dem komma fram ur skogen och dimman.

Att resa till Jaegersborg

BÄSTA FÄRDVÄGEN

Jaegersborg ligger strax norr om Köpenhamn så man tar sig lätt dit med bil via Öresundsbron eller färjan mellan Helsingborg och Helsingör. Bilkörningar finns vid parkens alla entréer. Om man inte vill köra bil kan man även ta sig dit med tåg, Klampenborg station ligger i parkens södra ände.

BÄSTA PERIODEN

Hjortarna finns här hela året men kronhjortarnas brunst pågår från slutet av augusti till början av oktober. Brunstens topp brukar infalla i andra halvan av september.

BOENDE

Boende i närheten av Jaegersborg finns i allt från lyxhotell till vandrarhem. Tänk på att boka boenden i god tid då många ställen tidigt blir fullbokade för perioden augusti – september.

Tips inför din fotoresa

FOTOUTRUSTNING

I Jaegersborg ligger fokus på att fotografera kronhjort och dovhjort. Även om hjortarna här är mindre skygga än på många andra platser är längre objektiv att föredra. Objektiv från 70-200 mm till 500 mm utmärkta, de kortare brännvidderna för att ta mer miljöbilder medan de större brännvidderna används för tigare porträtt. Om man har tillgång till två kamerahus är det bra att ha med dessa med lite olika brännvidder. Detta för att undvika att behöva byta objektiv. Stativ är som allt mycket bra att använda. En mindre ihop fällbar pall/stol kan vara praktiskt att ta med och sitta på, ibland blir väntan lång på bilden. Dagarna kan bli långa så glöm inte termos och din favorit choklad.

LJUSET

Så här års kan det bli fantastiska ljusförhållanden både på morgon och kväll när det bildas dimmor. Även utan dimmor är ljuset självklart som mest tilltalande tidigt på morgonen och sent på kvällen. Tänk på att vara ute en bra stund innan det ljusnar för att hinna lokalisera hjortarna och hitta bra fotovinklar.

Fotosidan och Wildnaturefotoresor.se har ett samarbete kring fotoresor. Det innebär att vi har gemensamma reportage om resmål i Fotosidan Magasin och på Fotosidan.se. Vi genomför även arrangemang tillsammans och erbjuder Plus-medlemmar rabatterade priser på resor.